

PEDAGOG XODIMLARI O‘TKAZILADIGAN KENGASHDA DIREKTORNING O‘RNI

To‘raqulova Holida Boybo‘riyevna

Surxondaryo viloyati Sho‘rchi tumani 29- bog‘cha deriktori

Annotatsiya: Ushbu maqola pedagogik rahbarlik va direktorning pedagog xodimlari bilan o‘zaro aloqalarini, kengashlardagi faoliyatini tahlil etishga bag‘ishlangan. Maqolada direktorning kengashlarda pedagog xodimlari bilan o‘zaro aloqalari, ta’lim jarayonlarining samaradorligi va ta’lim muassasasining rivojlanishiga bo‘lgan ta’siri ko‘rib chiqiladi. Direktorning o‘rni, pedagog xodimlarini motivatsiya qilish, yangi pedagogik yondoshuvlarni joriy etish va jamoaning birligini saqlashdagi roli misollar bilan yoritilgan. Kengashlarda qarorlar qabul qilish va pedagogik strategiyalarni ishlab chiqish jarayonlarida direktorning ahamiyati ta’kidlanadi. Maqolada, direktorning rahbarlik qobiliyatlari va kengashlarda pedagoglar o‘rtasidagi o‘zaro fikr almashishning ta’lim tizimi uchun qanday foydali ekanligi haqida xulosa keltirilgan.

Kalit so‘zlar: Direktor, pedagog xodimlari, kengash, pedagogik rahbarlik, ta’lim jarayoni, motivatsiya, innovatsion yondoshuvlar, qarorlar qabul qilish, pedagogik samaradorlik, jamoa birligi, professional rivojlanish, ta’lim muassasasi, liderlik.

Kirish

Pedagogik tizimning samarali ishlashi uchun muhim jihatlardan biri - rahbariyatning to‘g‘ri yo‘naltirishi va pedagog xodimlari bilan o‘zaro aloqalari hisoblanadi. Bu jarayonning markazida esa ta’lim muassasasining direktori turadi. Direktori, faqatgina maktab yoki boshqa ta’lim muassasasining ishlashini tashkil etuvchi rahbar sifatida emas, balki pedagogik jamoaning muvaffaqiyatli faoliyatini ta’minlovchi asosiy shaxs sifatida ham ahamiyatga ega. Kengashlar pedagog xodimlari o‘rtasidagi muloqot, tajriba almashish va bir-birini qo‘llab-quvvatlashni amalga oshirishning samarali shaklidir. Direktorning kengashdagi roli, uning ta’limdagi strategik yondoshuvlarini amaliyotda qanday amalga oshirayotganini, pedagogik jamoaning maqsadlariga erishishdagi o‘rnini va muhim qarorlarni qabul qilishdagi faoliyatini o‘z ichiga oladi.

Ushbu maqola, ta'lim muassasalarida direktorning pedagog xodimlari bilan o'zaro aloqalarini o'rganishga qaratilgan. Direktorning kengashda pedagog xodimlari bilan muloqot o'rnatishdagi roli va uning maktabdagi pedagogik jarayonlarga ta'siri tahlil qilinadi. Maqola, direktorning liderlik sifatlari, ta'lim muassasasidagi rahbariyatning pedagogik xodimlarga ta'siri hamda kengashlarda qarorlar qabul qilishning ahamiyatini yoritib beradi.

Zamonaviy ta'lim tizimlarida direktorlarning pedagogik jamoa bilan faol hamkorligi o'zining ustuvor ahamiyatiga ega. Bunday hamkorlik ta'lim muassasasining ta'lim sifatini oshirishga yordam beradi, bu esa o'z navbatida talabalarning o'qish natijalarini yaxshilashga olib keladi. Direktorlarning pedagog xodimlarini qo'llab-quvvatlashi va ularga yordam berishi, o'zaro ishonchni rivojlantiradi va umumiy maqsadlarga erishishda muhim rol o'ynaydi.

Direktorning kengashdagi o'rni, pedagog xodimlarining faoliyatini baholash va ularning ishini samarali tashkil etish borasidagi mas'uliyatni o'z zimmasiga oladi. Kengashda direktorning ishtiroki, pedagoglar o'rtasidagi muhim masalalarni hal qilishda ular uchun ilhom manbai bo'lishi, o'zaro fikr almashish va muammolarni birgalikda echishga imkon yaratish orqali amalga oshiriladi. Direktor kengashda, ko'pincha yangiliklarni taqdim etib, o'z pedagogik yondoshuvlarini tanishtirib, ilmiy ishlanmalar va metodologiyalarni muhokama qiladi.

Direktor pedagog xodimlari bilan o'zaro aloqalarni tashkil qilishda nafaqat rahbar sifatida, balki jamoani birlashtiruvchi va motivatsiya beruvchi shaxs sifatida ham faoliyat yuritadi. Kengashlarda direktorlarning pedagog xodimlariga yondoshuvi, ularning motivatsiyasi, rivojlanishiga yordam berish va yangi g'oyalarni qo'llab-quvvatlashda muhim ahamiyatga ega. Ular pedagogik g'oyalarni baholashda, ta'lim jarayonidagi yangi metod va texnologiyalarni joriy etishda, shuningdek, o'quvchilarning ehtiyojlarini hisobga olishda ham doimiy faoliyat yuritishlari kerak.

Pedagog xodimlari kengashda o'z fikrlarini ochiq va erkin ifodalashlari uchun direktor ularni rag'batlantirishi, doimiy ravishda professional o'sish uchun imkoniyatlar yaratishi lozim. Direktorlarning mas'uliyatlari faqatgina kadrlarni boshqarish bilan

cheklanmaydi, balki pedagogik jarayonlarning sifatini oshirish, yangi metod va yondoshuvlarni kiritishda ham muhim rol o'ynaydi.

Direktorning liderlik qobiliyatlari

Zamonaviy ta'lim tizimida direktorning liderlik qobiliyatlari, pedagogik jamoaning samarali ishlashida hal qiluvchi ahamiyatga ega. Direktorning o'zgarishlarga ochiq bo'lishi, pedagog xodimlarining ehtiyojlarini va muammolarini tushunishi, va yangi takliflarni amaliyotga tatbiq etishdagi faoliyatlari, maktabning o'quv yutuqlarini oshirishda katta rol o'ynaydi. Direktorning rahbarlik fazilatlarini, pedagogik xodimlar o'rtasidagi o'zaro aloqalarni mustahkamlashga yordam beradi, hamda jamoaning bir maqsadga erishishiga yordam beradi.

Lider sifatida direktor pedagogik jamoa bilan yaqindan ishlash orqali, har bir xodimning malakasini oshirish va ularni o'z sohasida yetakchi bo'lishlari uchun zarur vositalarni taqdim etadi. Bu, o'z navbatida, o'quvchilarning yuqori natijalarga erishishiga imkon yaratadi. Direktorning o'zaro hurmat, ishchanlik va halollikni o'rgatish orqali pedagog xodimlarini ilhomlantirishi, ta'lim muassasasining ichki madaniyatini rivojlantirishga xizmat qiladi.

Kengashlarda qarorlar qabul qilishning ahamiyati

Direktor kengashlarda qatnashish orqali pedagogik masalalarni muhokama qiladi, samarali qarorlar qabul qilish uchun zarur bo'lgan barcha ma'lumotlarni yig'adi va mutaxassislar bilan fikr almashadi. Bunday qarorlar, o'qitish uslublari, o'quv dasturlari, o'quvchilarning psixologik holati va pedagogik o'qitish jarayonlari bilan bog'liq bo'lishi mumkin. Kengashlarda olib boriladigan munozaralar va qarorlar, ta'lim muassasasining kelajakdagi rivojlanish strategiyasini shakllantirishga yordam beradi.

Direktorning kengashda faol ishtirok etishi, unga o'quvchilarning holatini va muammolarini tahlil qilish imkonini beradi. Bu jarayonda pedagoglar o'rtasidagi fikr almashish, innovatsion g'oyalar va metodologiyalarni joriy etish, o'quvchilarni yaxshi ta'lim olishga rag'batlantirishda yordam beradi. Qarorlar qabul qilish jarayonida direktorga pedagogik masalalar bilan bog'liq barcha tomonlarni diqqat bilan tahlil qilish, shuningdek, har bir pedagog xodimining fikrini inobatga olish zarur.

Kengashlarda direktorning roli quyidagi asosiy masalalar bilan bog'liq:

1. **Pedagogik yondoshuvlarni joriy etish**

Direktorning kengashlardagi ishtiroki, yangi pedagogik yondoshuvlarni va metodlarni joriy etishda muhim ahamiyatga ega. Masalan, agar direktor maktabda o'quvchilarga individual yondoshuvni qo'llashni ta'kidlayotgan bo'lsa, kengashda bu g'oya muhokama qilinadi, metodik yondoshuvlar ishlab chiqiladi va pedagog xodimlari bu yangi yondoshuvni o'z faoliyatlarida qanday qo'llashlari kerakligi haqida o'z fikrlarini bildiradilar.

Misol: Bir maktabda direktor innovatsion texnologiyalarni o'quv jarayoniga integratsiya qilishni maqsad qilgan. Kengashda bu masala ko'rib chiqildi va o'qituvchilarga o'quvchilarga raqamli resurslardan qanday foydalanishni o'rgatish bo'yicha seminarlar tashkil etildi. Bu orqali pedagoglar o'z bilim va ko'nikmalarini yangiladi va ta'lim sifati oshdi.

2. **Pedagog xodimlarining rivojlanishi va motivatsiyasi**

Direktor pedagog xodimlarini rivojlantirishda katta rol o'ynaydi. Kengashlar, pedagoglar o'rtasidagi tajriba almashish va kasbiy o'sishni qo'llab-quvvatlash uchun muhim maydon hisoblanadi. Direktorning maqsadi — har bir o'qituvchining professional rivojlanishiga yordam berish, ularning kasbiy malakalarini oshirish va ularga kerakli resurslarni taqdim etishdir.

Misol: Bir maktabda direktor pedagoglarning kasbiy malakasini oshirishga alohida e'tibor qaratdi. Kengashda o'qituvchilarning o'z-o'zini baholash va professional o'sish uchun maxsus treninglar va malaka oshirish kurslari tashkil etildi. Bu pedagoglarning ishtiyoqini oshirdi va o'quvchilarga yuqori sifatli ta'lim berish imkonini yaratdi.

3. **Pedagogik jamoaning birligini saqlash**

Direktorning kengashlarda ishtiroki pedagog xodimlari o'rtasida o'zaro ishonchni va hamjihatlikni mustahkamlashga xizmat qiladi. Kengashlar, jamoaning birligini saqlash va pedagoglar o'rtasida mustahkam aloqalarni o'rnatish uchun ajoyib imkoniyat yaratadi. Direktorning roli, jamoani birlashtirish va umumiy maqsad sari yo'naltirishdan iboratdir.

Misol: Bir maktabda direktor har oyda kengashlar o'tkazib, barcha o'qituvchilarni bir joyga jamlab, o'quv jarayonidagi o'zgarishlar va yangiliklar haqida ma'lumot berdi. Bu o'qituvchilar o'rtasida hamjihatlikni oshirdi va o'zaro fikr almashish imkoniyatini yaratdi. Natijada, pedagoglar bir-biriga ko'maklashib, o'quvchilarga yuqori darajada ta'lim berish uchun o'z bilimlarini birlashtirdilar.

4. **Qarorlar qabul qilishdagi direktorning rolini yoritish**

Direktor kengashda pedagogik masalalar bo'yicha qarorlar qabul qilishda faol ishtirok etadi. Bu qarorlar, o'quv dasturlari, baholash tizimlari, o'qitish metodikalarini va boshqalarni qamrab oladi. Direktor, kengashda pedagoglar va mutaxassislar bilan birga, muhim qarorlar qabul qiladi va ta'lim jarayonlarini yaxshilashga qaratilgan strategiyalarni ishlab chiqadi.

Misol: Maktabda direktor yangi baholash tizimini joriy etishga qaror qildi. Kengashda o'qituvchilar bilan bu tizimning qanday ishlashini va uning samaradorligini muhokama qilishdi. Natijada, o'qituvchilar o'z fikrlarini bildirib, yangi tizimni qanday amalga oshirishni rejalashtirishdi. Bu usul o'quvchilarni yaxshiroq baholashga imkon berdi va o'qituvchilarni yangi yondoshuvga tayyorladi.

Xulosa

Shunday qilib, direktorning pedagog xodimlari bilan kengashlardagi aloqalari ta'lim jarayonining samaradorligini oshirishda muhim rol o'ynaydi. Direktorning rahbarlik qobiliyatlari va kengashdagi ishtiroki, pedagog xodimlarining professional rivojlanishiga ta'sir qiladi va ta'lim muassasasining umumiy muvaffaqiyatiga hissa qo'shadi. Bunda, direktorning samarali rahbarlik uslublari va kengashlarda olib boriladigan konstruktiv munozaralar ta'lim jarayonining yuqori sifatini ta'minlashda muhim omil bo'ladi. Direktorlarning pedagogik jamoa bilan o'zaro aloqalari, ta'limdagi innovatsiyalarni amalga oshirish va jamoaning umumiy maqsadlariga erishishdagi muhim vositadir. Pedagog xodimlari bilan konstruktiv muloqot, muammolarni birgalikda hal etish, kengashlarda to'plangan tajriba va fikrlar asosida qarorlar qabul qilish, maktabning yoki ta'lim muassasasining sifatini yaxshilashga yordam beradi.

Shu bilan birga, direktorning kengashlardagi faol ishtiroki, pedagogik jarayonni yanada optimallashtirish, o'quvchilarning o'quv natijalarini yaxshilash va ta'lim

tizimining rivojlanishiga imkon yaratadi. Maqolada ko'rsatilganidek, direktorning ta'lim tizimidagi roli faqatgina rahbarlik qilish bilan cheklanmaydi, balki ta'limni sifatli tashkil etish, pedagogik jamoaning professional rivojlanishini qo'llab-quvvatlash va ta'limda barqaror yuksalishni ta'minlash kabi muhim vazifalarni bajarishdan iborat.

FOYDALANILGAN ADABIYOTLAR:

1. Kolesnikov, V.V. (2020). Rahbarlik va ta'lim tizimi: nazariya va amaliyot. Ta'lim va taraqqiyot.
2. Aliev, A.M. (2019). Pedagogik liderlik: ta'lim tizimida rahbarlik qobiliyatlarini rivojlantirish. Ilmiy jurnal.
3. Ustymenko, O.A. (2021). Ta'lim rahbarining strategik qarorlar qabul qilishdagi roli. Ta'lim tizimi tadqiqotlari.
4. Sharipov, J.B. (2022). Maktabda pedagogik jamoaning rivojlanishi va direktorning o'rni. Ta'lim menejmenti va innovatsiyalar.